

3. Κοινωνία

α) Η ανώτερη αριστοκρατία

-Πριν από τον 8^ο αι: **μεγαλογαιοκτήμονες**

-Από τον 8^ο μέχρι το 10^ο αιώνα: **αρχίζει η αντικατάσταση των μεγαλογαιοκτημόνων από την παλατιανή αριστοκρατία**

(Οι αριστοκράτες μισθοδοτούνται/Οι γαιοκτήμονες συρρέουν στην Κων/πολη).

-Τέλος 10ου αιώνα: **επιγαμίες μεταξύ γαιοκτημόνων και αριστοκρατών. Η κυρίαρχη τάξη ενοποιείται δημιουργώντας την τάξη των βασιλικών.** Οι βασιλικοί μονοπωλούν τα αξιώματα, κυριαρχούν σε όλους τους τομείς και είναι ακόρεστοι για πλούτο.

Συνέπεια: Οι δυνατοί πιέζουν ασφυκτικά τους αγρότες και το δήμο και γίνονται προστάτες τους.

β) Η μεσαία τάξη

-10ος και 11ος αιώνας: **η εμποροβιοτεχνική τάξη γίνεται πηγή ευημερίας** (αυξάνεται η κυκλοφορία του νομίσματος).

Τη συγκροτούν **τολμηροί μεγάλεμποροι που επιχειρούν μακρινά ταξίδια, εμπορεύονται πολύτιμα προϊόντα της Ανατολής και αποκομίζουν τεράστια κέρδη**

η τάξη αυτή:

συμμετέχει ενεργά στην πολιτική ζωή:

εθρονίζει και εκθρονίζει: αυτοκράτορες

παίρνει μέρος στη Σύγκλητο:

γ) Η κοινωνία του χωριού και η πάλη κατά των δυνατών

- Από τον 6^ο ως τον 8^ο αι. το **βυζαντινό χωριό** βρίσκεται σε άνθιση. Σ' αυτό κατοικούν:

ο ιερέας (διαθέτει μεγάλο ηθικό κύρος)

οι δυνατοί (κατέχουν την οικονομική δύναμη)

οι ελεύθεροι μικροϊδιοκτήτες (αποτελούν τον κορμό του πληθυσμού).

- Από τα τέλη του 8ου αιώνα: **εντείνονται οι κοινωνικές διαφορές**
  - η νέα αριστοκρατία ανέρχεται κοινωνικά και πλουτίζει
  - οι μικροκαλλιεργητές πιέζονται από φόρους
  - παραχωρούν τους κλήρους τους και γίνονται πάροικοι

• οι Μακεδόνες αυτοκράτορες (το 1002) με το **αλληλέγγυον** πλήττουν τους δυνατούς. Πρόκειται για νόμο που υποχρέωνε τους εύπορους γείτονες να καταβάλλουν τους φόρους των φτωχών αγροτών της κοινότητας.